

Rehtorin tervehdys sata vuotta täyttävälle koulutukselle

28.10.2020

Tätä tervehdystä kirjoittaessani olen Seinäjoen ammattikorkeakoulun vs. rehtori viimeistä työpäivää ja olen onnellinen siitä, että saan rehtorin roolissa tervehtiä 100 vuotta täyttävää kotitalous- ja ravitsemisalan opetusta.

Kauhajoen kotitalousopisto kuului Suomen ensimmäisiin kotitalousopistoihin. Kantavana teemana on sadan vuoden aikana ollut naisten aseman muuttuminen ja opetuksen kehittyminen. Ensimmäisinä vuosikymmeninä naiset tarvitsivat koulutusta tasa-arvon nimissä. Kotitalous- ja ravitsemisalan koulutuksen sadan vuoden historiassa näkyy halki vuosien peräänantamattomuus. Täsmällisyys, uskollisuus, toimeliaisuus ja sitkeys olivat osa Sööpärin henkeä ja ne välittyivät myös opiskelijoille. Emäntäkoulu ja soppakoulu liitettiin viime vuosiin saakka Sööpärin tontilla olleen koulutuksen nimeen. Pitkään Sööpärin tontilla opetettiin myös puutarhanhoitoa ja tontti kukoisti noina aikoina kasvillisuudellaan ja viljelyksillään.

Osaksi Seinäjoen ammattikorkeakoulua

Ravitsemisalan opetus on ollut Seinäjoen ammattikorkeakoulun osana vuodesta 1999 alkaen, kun Kauhajoen koti- ja laitostalousoppilaitos yhdistyi osaksi Seinäjoen ammattikorkeakoulua. Ammatillisen koulutuksen osa tuli osaksi Koulutuskeskus Sedua. Ammattikorkeakouluopetuksen kantavia teemoja ovat olleet ravitsemus, ruokapalvelut, elämyksellisyys sekä yrittäjyys. Myös kansainvälisyys on kehittynyt vuosien myötä.

Kun Seinäjoen ammattikorkeakoulun ravitsemisalan yksikkö 2008 vuoden alussa yhdistettiin liiketalouden ja

yrittäjyyden yksiköiden kanssa, tuli minusta tämän yhdistetyn yksikön johtaja. Tämän myötä minulla oli ilo tutustua syvällisemmin ravitsemisalan opetukseen, opettajiin sekä opiskelijoihin sekä tämän alan ainutlaatuiseen tunnelmaan ja tekemisen meininkiin. Sööpärin tontin silmäterä oli opetusravintola Kaarin. Vuotuisiin ruokamessuihin satsattiin satoja työ- ja opiskelutunteja ja syyskuun alun tapahtuma tarkoitti sitä, että lukuvuosi piti aloittaa jo aiemmin kuin missään muulla ammattikorkeakoulun alalla.

Mieleenpainuvasti on jäänyt mieleen koti- ja laitostalouden oppilaitoksesta eri vuosikymmeninä valmistuneiden naisten parin vuoden välein juhlatapaamiset Kauhajoen Kotitalous Toveriliitto -yhdistykseen kuulumisen merkeissä. Kuinka liikuttavaa oli tavata näitä oppilaitoksen käyneitä eri sukupolvien naisia, joista moni jo harmaapäisiä. Mikä naisenergia ja läpi harmaan kiven -mentaliteetti huokui tästä porukasta. Sellainen olo tuli, että näillä naisilla ei tekemätöntä asiaa olekaan ja kuinka he ovat huolehtineet tämän yhteiskunnan jälleenrakentamisesta, pitäneet kodeistaan huolta ja omissa ammateissaan hyödyntäneet kotitalouden ja ravitsemisalan oppejaan.

Koko Suomen ja maailman järkyttänyt ampumatragedia 23.9.2008 Sööpärin tontilla pysäytti kaiken. Monen opiskelijan ja opettajan hengen vienyt teko ei ollut millään järjellä ymmärrettävissä. Sitkeydellä ja periksiantamattomuudella Sööpärin tontin opiskelijat ja opettajat pystyivät tästäkin, vaikkakin sydämet haavoittuneena, jatkamaan ensin väliaikaisissa tiloissa ja myöhemmin palattiin tutulle tontille. Tapahtunut jätti jokaiseen jonkin jäljen mutta elämän oli jatkuttava.

Osaksi Ruoka-yksikköä

Ammattikorkeakoulun ravitsemisalan opetus siirtyi Seinäjoelle 2013 ja sittemmin osaksi Ruoka-yksikköä. Ala on kokenut monta ammattikorkeakoulun sisäistä muutosta mutta sitkeydellä ja periksiantamattomuudella alan opettajat ja henkilökunta ovat kaikkiin muutoksiin sopeutuneet. Framin tontilla silmäterä on opetusravintola Prikka sekä juuri valmistunut moderni elintarvikelaboratorio Frami Food Lab. Näitäkin kuitenkin arvokkaampia ja tärkeämpiä ovat tähän päivään sovitettu ravitsemisalan henki. Edelleen kuitenkin tekemätöntä asiaa ei olekaan! Koulutus on vuosien myötä tasa-arvoistunut sukupuolijakauman osalta ja tänä päivänä hyvinvointi ja ravitsemus ovat tärkeimpiä kuin koskaan aiemmin alan koulutuksen sadan vuoden historian aikana.

Elina Varamäki, vs. rehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu